

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Car paint technician, level 4

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Car paint technician, level 4	4

Possible partial professional qualifications and titles on occupational qualification certificate	
Title of partial professional qualification	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Maalritööde ettevalmistaja, tase 3	3

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work Sõidukite kere- ja värvitööde kutsealal on autoplekksepa-komplekteerija, autokeretehniku, automaalri ning sõidukite kere- ja värvitööde meistri kutsed. Autoplekksepp-komplekteerija tegeleb peamiselt komplekteerimise ja sõidukite mittestrukturaalsete kereosade remondiga. Autokeretehnik tegeleb lisaks mittestrukturaalsete kereosade remondile ka sõidukite struktuursete kereosade remondiga. Automaaler tegeleb sõiduki osade värvimiseks ette valmistamisega, värvkatte remondi ja värvimisega. Sõidukite kere- ja värvitööde meister korraldab ja kontrollib osakonna tööd, juhendab töötajaid, suhtleb klientidega. Automaalri töö sisu on auto pindade ettevalmistamine värvimiseks: puhastamine, pahteldamine, kruntimine ja lihvimine, pindade värvimine ja lõppviimistlus. Osakutse maalritööde ettevalmistaja töö sisu on puhastamine, pahteldamine, kruntimine ja lihvimine ning pindade lõppviimistlemine. Automaalri töö eeldab juhendmaterjalide ja kasutatavate toodete tehnoloogiliste juhendite kasutamist. Ta töötab iseseisvalt, kasutades vajadusel etteantud juhendit. Automaaler kannab töövõtjana vastutust kvaliteedikontrolli ja tööohutuse eest tööprotsessi käigus. Automaaler võib töötada nii üksi kui ka meeskonnas, tema töö eeldab suhtlemist kaastöötajatega.
A.2 Tasks A.2.1 Autode puhastamine, osandamine ning koostamine puhastamisel A.2.2 Auto kere ja sisustuse osandamine ning koostamine A.2.3 Plastdetailide töötlemine A.2.4 Pindade ettevalmistamine värvimiseks A.2.5 Pindade värvimine Automaalri kutse sisaldab osakutset Maalritööde ettevalmistaja, tase 3, mis moodustub tööosadest A.2.1 - A.2.4.
A.3 Work environment and specific nature of work Automaalri tööaeg on fikseeritud päevatöö, vajaduse korral vahetustega töö. Võib esineda töötamist puhkepäevadel, riiklikel pühadel ja öösi. Automaalri töö on vahelduvate tööülesannetega. Töötatakse enamasti siseruumis, kuid võib esineda ka töötamist välitingimustes. Võib ette tulla töötamist suurenenud ohu olukorras. Automaaler töötab üldiselt seistes, kuid sageli ka ergonoomiliselt rasketes tingimustes. Automaaler puutub oma töös kokku erinevate kemikaalide ja tervistkahjustavate ainetega (värvimaterjalid, puhastuskemikaalid, tehnilised vedelikud, happed, heitgaasid jmt). Tema töös on oluline teada ja järgida tervise- ja keskkonnakaitse- ning tööohutusnõudeid. Esineb kemikaalide mõju, tolmu, müra ning niiskust.

A.4 Tools

Automaaler kasutab vastavaid käsi-, elektrilisi, hüdraulilisi ja pneumaatilisi tööriistu ning töökoja- ja automaalri seadmeid.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Kutse eeldab head tervist, täpsust, püsivust, rahulikkust, pingetaluvust, vastutustunnet, koostöövalmidust. Automaaler ei tohi olla daltoonik (värvipime).

A.6 Professional preparation

Tavapäraselt töötavad automaalritena inimesed, kellel on vastava eriala kutsekeskharidus ja/või iseseisvalt või töökohal õppides omandatud kutseoskused. Soovitavalt on tal olemas vastava kategooria juhiluba.

A.7 Most common occupational titles

Automaaler, autovärvija.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Automaaler, tase 4 kutse moodustub kuuest kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 – B.2.5 ja B.2.6 (lääbiv kompetents) tõendamise.

Maalritööde ettevalmistaja, tase 3 osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1- B.2.4 ja B.2.6 tõendamine.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Autode puhastamine, osandamine ning koostamine puhastamiseks	EstQF Level 3
Tegevusnäitajad: 1) hindab sõiduki osade puhastamise vajadust lähtuvalt sõiduki seisukorrast ja remondivajadusest; 2) puhastab sõiduki osi säästlikult ning lisakahjustusi tegemata, kasutades selleks õiget tehnoloogiat (töövahendid, materjalid, töövõtted) vastavalt sõiduki ja puhastusvahendite tootja etteantud juhisele; 3) vastavalt töökorraldusele valmistab ette töökoha ja planeerib tööetapid (valib vajalikud tööriistad), hoiab töö käigus korda ja töö lõppedes korrastab oma töökoha ning paigutab töövahendid (sh eritööriistad) ettenähtud kohale; 4) hooldab sõiduki sise- ja välispindasid vastavalt sõiduki ja hooldusvahendite tootja etteantud juhisele. Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.2 Auto kere ja sisustuse osandamine ning koostamine	EstQF Level 3
Tegevusnäitajad: 1) valib vastavalt sõidukile või selle lisaseadmele ja tööülesandele remondijuhise ning kasutab seda töö tegemisel; 2) avab tüüblid ja hindab nende kasutuskõlblikkuse vastavust juhisele; vajaduse korral asendab vigastatud tüüblid; fikseerib tüüblid sobiva tehnoloogiaga; 3) markeerib, komplekteerib, pakendab ja hoiustab või ladustab osasid vastavalt remondijuhisele ning ettevõttes kehtivale korrale. Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.3 Plastdetailide töötlemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) teeb markeeringu järgi kindlaks plasti värvitavuse ning valib vastavalt sellele värvimise tehnoloogi;	

- 2) järgib ohutusnõudeid plastide remontimisel, pöörates tähelepanu tuleohutuse ja keskkonnanõuetele ning kasutades vajalikke isikukaitsevahendeid;
- 3) remondib plastidetailid, kasutades vastavalt vajadusele töömeetoditena õgvendamist, liimimist ja viimistleb pinnad, järgides remonditavale detailile sobivat tehnoloogiat ja kvaliteedinõudeid;
- 4) ladustab utiliseeritava plasti vastavalt ettevõtte sisekorraeeskirjale ettenähtud kohta.

Teadmised

- 1) plastide liigid;
- 2) plastide remondi põhialused.

Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.

B.2.4 Pindade ettevalmistamine värvimiseks

EstQF Level 3

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab sõiduki kere värvkatte vigastuste iseloomu ja suurust ning selgitab välja remondi vajaduse ja mahu, lähtudes tehnoloogiast ja kvaliteedinõuetest;
- 2) hindab korrosioonikahjustuste suurust ja iseloomu ning vajadusel suunab töö autoplekksepeale; valmistab remonditavad pinnad ette, eemaldades korrosioonikahjustused mehaaniliselt või keemiliselt; järeltöötleb roostest puhastatud või keemiliselt muundatud roostega pinnad, et vältida edasist korrosiooni, kasutades selleks sobivat korrosioonikaitse tehnoloogiat;
- 3) puhastab sõiduki kere remonditavad pinnad säästlikult ning lisakahjustusi tegemata, kasutades selleks õiget tehnoloogiat (töövahendid, materjalid, töövõtted) vastavalt värvitehnoloogia tootja etteantud juhisteile;
- 4) kaitseb autokere pinnad, mida ei remondita ega töödelda, sobivate kaitsevahenditega (kaitsetekk, paber, kile, teip); valib kasutatavad seadmed, tööriistad ja tehnoloogia sõltuvalt kaitstavate pindade kujust ja järgnevatel töötappides kasutatavatest materjalidest;
- 5) eemaldab remonditavatelt pindadelt vigastused ja defektid lihvimise teel, kasutades selleks lihvimisseadmeid, vahendeid ja meetodeid vastavalt tehnoloogiale, pidades silmas aluspinna seisukorda, lihvitavate materjalide omadusi ja töödeldava pinna suurust ning kuju;
- 6) pahteldab vigastused ja defektid erinevatel aluspindadel vastavalt tehnoloogiale, valides sobivad tööriistad ja meetodid sõltuvalt aluspinna materjalist, pindalast, kujust ja järgmistes töötappides kasutatavatest materjalidest; puhastab pahteldamistööriistad ja -vahendid vahetult peale töötapi lõpetamist, kasutades selleks sobivaid puhastusseadmeid ja puhastusvahendeid; tasandab ja ühtlustab pahteldatud alad ümbritsevate pindadega lihvimise teel, kasutades selleks lihvimisseadmeid, vahendeid ja meetodeid vastavalt tehnoloogiale; valib sobiva seadme ja abrasiivi kareduse olenevalt töö iseloomust, pidades silmas aluspinna seisukorda, lihvitavate materjalide omadusi ja töödeldava pinna suurust ning kuju; puhastab lihvitud pinnad suruõhuga, kandes selleks ette nähtud isikukaitsevahendeid; puhastab lihvitud ja eelnevalt suruõhuga puhastatud pinnad pesuainega, kasutades selleks sobivaid materjale ja meetodeid vastavalt värvitehnoloogia tootja etteantud juhisteile;
- 7) krundib erinevad ettevalmistatud aluspinnad vastavalt tehnoloogiale, valides selleks sobivad tööriistad, vahendid ja meetodid sõltuvalt aluspinna materjalist, pindalast ja kujust ning kasutatavatest kruntmaterjalidest ja kruntimistingimustest; tasandab ja karestab krunditud pahteldatud alad ümbritsevate pindadega lihvimise teel, kasutades selleks lihvimisseadmeid, vahendeid ja meetodeid vastavalt tehnoloogiale; kasutab pinna lihvimisel kvaliteedi kontrolliks lihvimisvigade indikaatoritahma; valib sobiva seadme ja abrasiivi kareduse olenevalt töö iseloomust, pidades silmas aluspinna seisukorda, lihvitavate materjalide omadusi ja töödeldava pinna suurust ning kuju;
- 8) valmistab pinnad ette värvimiseks vastavalt tehnoloogiale; puhastab lihvitud pinnad suruõhuga, kandes selleks ette nähtud isikukaitsevahendeid; puhastab lihvitud ja suruõhuga puhastatud pinnad pesuainega vastavalt värvitehnoloogia tootja etteantud juhisteile;
- 9) töötleb keredetailide liiteid hermeetilisuse, korrosioonikindluse ja originaalilähedase välimuse saavutamiseks, lähtudes remondijuhisest;
- 10) kasutab pahteldus-, kruntimis- ja lihvimistööriistu ja -seadmeid vastavalt kasutusjuhenditele; kontrollib seadmete korrasolekut enne töö alustamist ja puhastab tööriistad vahetult peale töötapi lõpetamist sobivate seadmete ja puhastusvahenditega; hooldab tööriistu ja seadmeid kasutusjuhendis ettenähtud hooldusvahenditega ja vastavalt hooldusvälpadele.

Teadmised:

- 1) pindade värvimiseks ettevalmistamise tehnoloogia.

Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.

B.2.5 Pindade värvimine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) tuvastab vajaliku värvitooni, kasutades erinevaid värvitooniotsingu tööriistu vastavalt sõidukile märgitud värvikoodi või tehasetähise järgi; leiab värvikoodi asukoha erinevatel automarkidel ja mudelitel; värvikoodi puudumisel sõidukil leiab õige värvitooni värvinäidiste või spektromeetri abil;
- 2) valib värvi segamiseks sobiva anuma lähtuvalt segatavast kogusest; segab värvitooni, kasutades värviretsepti;
- 3) valib vastavalt tehnoloogiale detaili, mille teostab värvitooni mõõtmise spektrofotomeetriga; puhastab ja poleerib mõõdetava pinna vastavalt tehnoloogiale; sooritab mõõtmise vastavalt mõõteseadme kasutusjuhisele; edastab mõõtetulemused värvisegamistarkvarasse ja viimase abil valib/koostab uue värviretsepti;
- 4) kasutab vajadusel värvimaterjalide viskoossuse määramiseks tehnoloogiale sobivat viskoossuse määramise tööriista;
- 5) värvib erinevad aluspinnad vastavalt pinnale ettenähtud tehnoloogiale, valides sobivad tööriistad ja tehnoloogia sõltuvalt aluspinna materjalist, pindalast, kujust ja värvimistingimustest;
- 6) kasutab hajutustehnikat värvi ja laki sujuva ülemineku saavutamiseks detaili piires ja/või kõrvalolevale detailile vastavalt värvimis-/ lakkimistehnoloogiale;
- 7) hindab värvikihi läiget, paksust, struktuuri ja defektide puudumist, kasutades sobivaid meetodeid ja mõõteseadmeid;
- 8) kõrvaldab värvimisel tekkinud vead ja värvkatte defektid vastavalt defekti eemaldamise tehnoloogiale;
- 9) valib poleerimistehnoloogia ja sellele eelneva töötuse vastavalt värvkatte tüübile ja vigastusele ning poleerib värvkatte vastavalt poleermaterjalide tootja juhisteid;
- 10) kasutab värvimistööriistu ja -seadmeid vastavalt kasutusjuhenditele; kontrollib seadme korrasolekut enne töö alustamist ja puhastab värvimistööriistad vahetult peale tööetapi lõpetamist sobivate seadmete ja puhastusvahenditega; hooldab värvimistööriistu ja -seadmeid kasutusjuhendis ettenähtud hooldusvahenditega ja vastavalt hooldusväljadele.

Teadmised:

- 1) pindade värvimise tehnoloogia;
- 2) lõppviimistluse tehnoloogia;
- 3) automaalse seadmete ja tööriistade kasutamine ja hooldamine.

Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.

RECURRING COMPETENCES

B.2.6 Automaaler, tase 4 kutset läbiv kompetents

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) järgib ettevõttes kehtivaid suhtlusstandardeid; suhtleb kaastöötajate ja klientidega sõbralikult ning korrektselt; lahendab konfliktide olukordi rahulikult ja konstruktiivselt;
- 2) keskkonnareostuse ennetamiseks kogub kõik remondi käigus eemaldatavad ja/või lekkivad õlid, määrdeained, tehnilised vedelikud ja gaasid vastavasse anumasse, järgides nende käitlemise nõudeid; kemikaalide kasutamisel järgib keskkonnaohutuse ja kasutusnõudeid, arvestades ohutuskardil olevat teavet; kogub kemikaalide kasutamisel tekkivad jäägid töökojas ettenähtud kohta; teavitab esimesel võimalusel lekkest/õnnetusest kaastöötajaid ja vahetut juhti;
- 3) kasutab remondimaterjale ja varuosasid säästlikult, arvestades taaskasutuse võimalusi; utiliseerib jäägid vastavalt kehtivale seadusandlusele;
- 4) hangib, kasutab ja säilitab tööalast infot vastavalt sisekorra eeskirjale, kasutades erinevaid andmebaase;
- 5) kasutab talle antud konkreetseks tööks vajalikke koostejooniseid, skeeme ja tehnoloogilisi juhendeid, tunneb joonistel kasutatavad leppemärke ja sümboleid;
- 6) kontrollib ja hindab eelneva tööetapi tulemuste vastavust remondijuhise nõuetele; puuduste ilmnemisel pöördub otsese juhi poole või suunab töö tagasi eelmisesse etappi; enda teostatud tööetapi lõpetamisel kontrollib töö vastavust remondijuhise nõuetele; vajaduse korral kõrvaldab ilmnunud puudused;

7) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja erialast sõnavara vähemalt ühes võõrkeeles tasemel B1 (vt lisa 2: Keeleoskuse hindamise skaala); 8) kasutab oma töös arvutit tasemel AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus, AO5 – Andmebaasid (punktid 3 ja 4), AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon (vt lisa 3: Arvuti kasutamise oskuse kriteeriumid).
Läbivad teadmised: 1) mootorsõiduki/masina ja selle lisaseadmete ehituse alused; 2) mehaanika ja materjalide tundmise põhialused; 3) tööriistad, nende kasutamine; 4) töö- ja keskkonnaohutusnõuded; 5) kemikaalide käitlemise nõuded; 6) töötervishoiu nõuded; 7) tuleohutusnõuded; 8) jäätmekäitluse nõuded; 9) suhtlemise alused.
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	12-06062012-4.2/5k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Lauri Ert, Toyota Baltic AS, MTÜ Autokutseõppe Liit Margus Raud, Benefit AS Pavo Zopp, Veho Eesti AS Mairo Neem, Unelmauto AS Peeter N. Sarevet, Benefit AS Andre Kalmus, Paintlines OÜ Aivo Kossal, A.K. Autoteenindus OÜ Tõnu Tammist, AP Trading AS Piret Jamnes, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
3. Occupational qualification standard approved by:	Transport and Logistics
4. No. of decision of Sectoral Council	9
5. Date of decision of Sectoral Council	06.06.2012
6. Occupational qualification standard valid until	30.06.2016
7. Occupational qualification standard version no.	5
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	7132 Spray Painters and Varnishers
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Car paint technician, level 4
C.3 Annexes	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused